Самостійна робота. Милозвучність. Чергування у — в, і — й

20 хв · 12 балів · уміння: Розпізнавати словосполучення, у яких порушено норму чергування у і в, і та й; Добирати правильні форми прийменників і сполучників у словосполученнях; Відновлювати послідовність думок у тексті про засоби милозвучності; Співвідносити правило чергування з прикладом; Визначати мовне явище, яке забезпечує милозвучність; Аналізувати речення й знаходити те, яке не порушує норм милозвучності

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі словосполучення відповідають нормі милозвучності? (1 б.)

А) вишні в саду, лампа в кімнаті, сіли в автобус

Б) жити у Львові, прийде у вівторок, написала у творі

В) книга у Федора, ліс і степ, мед у чашці

Г) зустрінемось в школі, лист у конверті, сад у цвіту

2. Оберіть усі словосполучення, у яких прийменник або сполучник ужито за нормою милозвучності. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Сергій й Надія

Б) злагода і єдність

В) записано у зошиті

Г) глянув вгору

Д) учителі й учні

Е) дощ йде

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст про милозвучність. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Цього можна уникнути, використовуючи фонетичні варіанти.

Б) Однією з характерних рис української літературної мови є її милозвучність.

В) Недотримання правил чергування звуків призводить до немилозвучних звукосполучень.

Г) Вона потребує свідомого прагнення уникати незграбності в поєднанні звуків.

4. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Прийменник в після голосного перед приголосним	А. успіхи в економіці
2. Прийменник у перед сполукою льв	Б. небо в хмарах
3. Прийменник у між двома приголосними	В. працює у Львові
4. Прийменник в між двома голосними	Г. острів у морі
	Д. глянув угору

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. радість, радісний 2. під, піді 3. знов, знову 4. ріг, на розі	А. вставлення голосного в прийменнику Б. варіанти постфікса -ся, -сь В. чергування голосних звуків Г. паралельні форми прислівника Д. спрощення в групах приголосних

6. Яке речення побудовано без порушень милозвучності? (2,5 б.)

А) Нарада відбулась в Кривому Розі.
Б) Учителі й учні зібралися у залі.
В) Мудрий Іван прийшов у вівторок.
Г) Поїхала у Одесу.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі словосполучення відповідають нормі милозвучності? (1 б.)

А) ходили в кіно, дзвонив у двері, зустріч у школі
Б) оцет в пляшці, переміг у двобої, відповідь у зошиті
В) недоліки в звіті, відповідають усім, святкував учора
Г) люди в поїзді, тьохкали в саду, кличе в мандри

2. Оберіть усі словосполучення, у яких прийменник або сполучник ужито за нормою милозвучності. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) цибулина й огірок
Б) ланцюги й якір
В) поле й ліс
Г) груші й яблука
Д) сорока і ворона
Е) парк і палац

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст про засоби милозвучності. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Проте у власних назвах, наприклад Угорщина, Вдовенко, у і в не чергуються.
Б) Для усунення збігів голосних і приголосних українська мова має спеціальні фонетичні засоби.
В) Не чергуються також слова іншомовного походження, наприклад увертюра й утопія.
Г) Одним із них є чергування прийменників у, в і префіксів у-, в-.

4. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Сполучник і між двома приголосними	А. Олександра і Юлія

2. Сполучник й після голосного перед приголосним 3. Сполучник і перед звуком [й], який позначає буква ю 4. Прийменник у на початку речення перед приголосним	Б. У Карпатах випало багато снігу. В. минуле і сучасне Г. верби й тополі Д. стілець і стіл

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. честь, чесний 2. лише, лиш 3. підем, підемо 4. козак, козацький	А. вставлення голосного в прийменнику Б. спрощення в групах приголосних В. варіанти частки Г. чергування приголосних звуків Д. варіанти дієслівної форми

6. Яке речення побудовано без порушень милозвучності? (2,5 б.)

А) Мене і його запросили в гості.

Б) Я прочитала у газеті.

В) Він живе в Львові.

Г) Дощ йде вже третій день.

Джерела:

- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 68
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 68, 69
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 69, 70
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 70
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 70, 71
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 71